

„Elköteleződés az egészségért. Mit tehetünk helyben?”

Konferencia az egészségi egyenlőtlenségek mérséklésének hatékonyabbá tételéért

2011. május 12., Budapest

Köteles Gábor

Országos Egészségfejlesztési Intézet

Az Országos Egészségfejlesztési Intézet (OEFI) és a Friedrich Ebert Alapítvány – évek óta tartó szakmai együttműködés keretében – 2011. május 12-én nagy sikerű közös konferenciát szervezett „Elköteleződés az egészségért. Mit tehetünk helyben?” címmel a Nemzeti Erőforrás Minisztériumban.

A konferencián a nagyszámú hallgatóságot Gyebnár Brigitta főosztályvezető asszony (Egészségügyért Felelős Államtitkárság) és Molnár János, a Friedrich Ebert Alapítvány képviselője köszöntötte. Ezután Dr. Aigis Tsouros, a WHO Európai Regionális Iroda osztályvezetője videóüzenetben hívta fel a résztvevők figyelmét arra, hogy az Európai Unióban az egészségi egyenlőtlenségek kezelése kulcsfontosságú kérdés, s hogy az Európai Unió egészségről szóló stratégiájában az egészség terén megvalósuló egyenlőség alapvető érték.

A plenáris ülés keretén belül Dr. Eleftheria Lehmann, az Észak-Rajna Westfáliai Tartományi Foglalkozás-egészségügyi Intézet főigazgatója „Egészség és munkahely”, Gábor Edina főigazgató (Országos Egészségfejlesztési Intézet) „Elköteleződés az egészségért” címmel tartotta meg nagy tetszéssel kísért előadását.

A konferencia második részében az adaptálható modellprogramokkal, jó gyakorlatokkal kapcsolatos előadások, beszámolók következtek. Elsőként a „Startolj Reggelivel!” iskolareggeli programot Varga Anita, az Országos Élelmezés-és Táplálkozástudományi Intézet munkatársa mutatta be. A 11 városból 14 intervenció iskolája (N=1461 fő) és 10 kontrolliskola (N=784 fő) 5. és 8. osztályos tanulói körében lebonyolított képzés, majd a rendszeres, hat héten át tartó, szervezett reggeli átütő sikert hozott. Többek között megtudhattuk, hogy a rendszeres, egészséges reggeli étkezés nemcsak a diákok közérzetében, hanem a reggeli tanulási kedv és aktivitás felerősítésében is központi szerepet játszik.

Az American Jewish Joint Distribution Committee/MAZS Alapítvány, a Susan G. Komen for the Cure és a Nyílt Társadalom Intézet képviseletében Jó Mariann az „Egyenlő

eséllyel a rák ellen” címmel 2007 és 2011 között hátrányos helyzetű nőknek szervezett szűrő- és felvilágosító program eredményeiről számolt be. A program három év alatt, komplex egészségnapok keretében, az ország 49 hátrányos helyzetű, főleg romák által lakott kistelepülésén 14 500 főt vont be valamilyen szűrésbe, valamint 4 500 nő mammográfiás szűrését tette lehetővé, jól demonstrálva ezzel az elköteleződött hatóságok, állami intézmények, civil szervezetek és önkéntesek széleskörű együttműködésének hatékonyságát.

„Roma egészségklubok létrehozása és működtetése három dunántúli megyében, 2003–2010” címmel Dr. Csépe Péter a Sex Edukációs Alapítvány képviseletében tartott előadást. Az idős romák elköteleződését bizonyította a három megyére kiterjedő klubhálózat közel 2 000 tagja. A (költség)hatékonyságot az is alátámasztja, hogy 120 háziorvos és 40 roma mediátor 60 közösségi vezető háttértámogatásával működtette a rendszert. A klubok eredménye nemcsak az volt, hogy javult a kapcsolat a háziorvosok és a roma közösségek között, hanem az is, hogy az idős romák az egészség megőrzésével és a betegségek megelőzésével kapcsolatos ismereteket adhattak át családjaiknak.

A „Nyitott kapu” a rendszeres testmozgásért és kapcsolódó egészségfejlesztési programok Vámospércsen című bemutatót Ménes Andrea polgármester asszony tartotta. A település 5 000 lakosa – az önkormányzat tudatos támogatása mellett – egészségfejlesztéssel kapcsolatos programok aktív résztvevője, és együttesen valósítják meg a közös tervezésen alapuló városi egészségfejlesztési tervet.

A szombathelyi központú „MMIK LOGO” Ifjúsági Szolgálat, Borsos László közvetítésével, egy komplex ifjúsági szolgáltató rendszer egyik elemét, a kortárs segítséget ismertette. A program során 20–20 fős csoportokban évente 80 középiskolás fiatal képeznek ki arra, hogy kortársaiknak – elsősorban az egészség megőrzésével kapcsolatosan – hiteles mintát és üzenetet juttassanak el. Elköteleződésüket tettekre váltják és négy találkozás, kiscsoportos kurzusban adják tovább a tanultakat, így a pozitív minták – 20 diák közvetítésével – 1 600 középiskolához jutnak el.

A 2006 és 2010 között négy alkalommal megrendezett „Közösen-Könnyebben!” életmódváltó munkahelyi csapatverseny című országos modellprogramot Monspart Sarolta, az Országos Egészségfejlesztési Intézet munkatársa mutatta be. A dinamikus prezentációból megtudhattuk, hogy évente átlagosan 100 csapat, 1000 fő fitességi indexe javult 70%-kal. A program során a résztvevők között a férfiak aránya harmadával emelkedett, az átlagéletkor pedig 46-ról 37 évre csökkent. Az előadó személyes varázsának és az egész hallgatóságot aktivizáló ülőtorna-gyakorlatainak köszönhetően érezhettük, hogy közösen valóban könnyebb...

Az „Óvodai Szenzomotoros Integráció, 2007–2011” modellprogram eredményeiről Bilics Edit, az Országos Egészségfejlesztési Intézet munkatársa számolt be. A Budapest VIII. kerületében zajló modellkísérletben jelenleg 173 gyer-

mek szenzomotoros fejlesztő tréningen, 170 gyermek pedig kontrolcsoportként vesz részt, ami jelenleg a kerületi óvodák 60%-át, az iskolák 25%-át éri el. A szenzomotoros értetlenséget mutató óvodások fejlesztésével csökkenthető az iskolai lemorzsolódás mértéke. Nemcsak a TSMT-módszernek, hanem a pedagógusok elköteleződésének is köszönhető az az eredmény, hogy a programban résztvevő gyermekek kétszer gyorsabb ütemben fejlődnek, mint spontán érő társaik.

Az Európai Unióban az egészségi egyenlőtlenségek kezelése kulcsfontosságú kérdés, ezért is fontos, hogy minél több hasznos információ, alkalmazható módszer álljon rendelkezésünkre. A megrendezett konferencia ezt a célt szolgálta. A modellprogramok honlapunkon részletesebben is megismerhetők: <http://www.oefi.hu/rendezv2.htm>

Tisztelt Szerzőink!

Kérjük, hogy az *Egészségfejlesztés* beszámoló írásait, az ábrákkal és a képekkel együtt, e-mailben (csatolt file-ként) vagy lemezen/ CD-n – ez esetben a nyomtatott változatot és az eredeti képe(ke)t mellékelve –, levélben küldjék el a szerkesztőség címére.

A szerkesztőség címe és telefonszáma megváltozott: 1096 Budapest, Nagyvárad tér 2.

Levelezési cím: 1395 Budapest, Pf. 839/3.

Telefon: (1) 428-8272. Fax: (1) 428-8273.

E-mail: haromszeki.zsuzsanna@t-online.hu. Honlap: www.oefi.hu.

A kézirat formája

A cím alatt szerepel a szerző(k) neve, munkahelye, telefonszáma és e-mail címe. Egy lapoldalt meghaladó terjedelmű (ötezer karakternél hosszabb) cikk, tanulmány, elemzés esetén célszerű alcímekkel tagolni az anyagot. Az írást kérjük rövid magyar és angol nyelvű összefoglalóval (az angolra lefordított címmel együtt), valamint irodalomjegyzékkel zárni. Ötezer karakternél rövidebb írás, könyvismertetés és lapszemle esetén nem alkalmazunk alcímeket és összefoglaló sem szükséges. Az ábrák elkészítésénél vegyék figyelembe, hogy azok fekete-fehérben fognak megjelenni.

Fáradásukat köszöni és eredményes munkát kíván

a Szerkesztőbizottság